

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۴۷۰ • نامبر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • چاپ: مصیم • تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

شنبه ۲۴ دی ۱۴۰۱ • ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ • ۱۴ ژانویه ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۴۷۱ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۳ • اذان مغرب ۳:۳۱۷ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۱۴

شترت روزنامه

دیالوگ روز

۱۹۸۴- مایکل رافورد ۱۹۸۴

وینستین (جان هانت): همین که تصحیح همه موارد ضروری در یک شماره تأیید به پایان می‌رسید، آن شماره باید دوباره چاپ می‌شد. نسخه اصلی ناپود می‌شد و نسخه تصحیح‌شده جای آن را در بایگانی می‌گرفت. این تغییرات نه‌تنها درمورد روزنامه‌ها بلکه درمورد کتاب‌ها، فصلنامه‌ها، جزوه‌ها، پوسترها، اعلامیه‌ها، فیلم، انواع آهنگ‌ها، کارتون، عکس و هنرונع محصول ادبی و مدرکی که ممکن بود از اهمیت سیاسی یا عقیدتی برخوردار باشند، انجام می‌شد.
روزبه‌روز و حتی دقیقه‌به دقیقه گذشته را با امروز تطبیق می‌دادند. به این طریق می‌توانستند با شواهد مستند، صحت همه پیش‌بینی‌های حزب را نشان دهند.

یادداشت

رویکرد هیئت حاکمه افغانستان نسبت به مهاجران

تضاد عمل با سیاست اعلامی

رقبه صدی*، در اواخر آذرماه سال ۱۴۰۱ هیئت حاکمه افغانستان به ریاست آقای عبدالرحمن راشد، معاون وزارت امور مهاجرین و عودت‌کنندگان افغانستان در نشست چهارجانبه با حضور ایران، افغانستان، پاکستان و کمیساریای عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان شرکت کرد. این مقام افغانستانی قبل از پرواز به تهران در گفت‌وگویی هدف از سفر را دو موضوع اصلی عنوان کرده است: ۱- رسیدگی به مشکلات پیش‌روی مهاجران در کشورهای پاکستان و ایران ۲- تشویق مهاجران به بازگشت به وطن!

ابهام مهمی در این دو گزاره وجود دارد. اگر هدف هیئت حاکمه افغانستانی بازگشت مهاجران است، پس ضروری بود قبل از رسیدگی به مشکلات مهاجران در کشورهای همسایه به موانع پیش‌روی بازگشت آنها و عوامل رانشی آنها از افغانستان اشاره می‌کرد. اینکه چرا هیئت حاکمه افغانستان تاکید بر بیکبری مشکلات مهاجران در کشورهای همسایه دارد، موضوعی است که در این یادداشت به آن پرداخته‌ایم تا از این زاویه رویکرد هیئت حاکمه افغانستان را به مهاجران بررسی کنیم. هیئت حاکمه افغانستان با پیگیری وضعیت مهاجران افغانستانی در کشورهای همسایه و اعلام اینکه شرایط برای بازگشت آنها مهیا شده است، این پیام را می‌خواهد صادر کند که خود نقشی در وضعیت کنونی و فرار شهروندان آن کشور از افغانستان ندارد. این درحالی است که پس از به‌قدرت‌رسیدن مجدد طالبان در سال ۱۴۰۰ در افغانستان، شاهد ورود بیش از یک‌میلیون مهاجر جدید افغانستانی به کشورهای همسایه به‌خصوص ایران بوده‌ایم! تضاد ایجاد محدودیت برای اشتغال و تحصیل برای دختران و زنان افغانستانی از سویی و سیاست اعلامی هیئت حاکمه افغانستان مبنی بر تشویق به بازگشت مهاجران در کشورهای همسایه در کنار پیگیری مشکلات مهاجران در کشورهای همسایه را می‌توان از زاویه دیگری نیز مورد بررسی قرار داد. رویکرد طالبان درخصوص مهاجران افغانستانی در دیگر کشورها به‌خصوص ایران را باید در چارچوب نگاه طالبان به مسائل مذهبی (نگاه طالبانی به اسلام) و اقتصادی تحلیل کرد. از نظر مذهبی همچنان‌که پس از به قدرت رسیدن طالبان در سال ۱۴۰۰ شاهد آن بودیم، یکی از مهم‌ترین سیاست‌ها پرخورد با بی‌حجابی (در تعریف طالبانی آن) و نفوذ فرهنگ غیراسلامی در کشور افغانستان بوده است. تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها برای دختران و زنان و همچنین منع آنها برای اشتغال در سازمان‌های غیر دولتی از مهم‌ترین نمودهای رویکرد طالبان به حوزه زنان و مسائل فرهنگی- مذهبی بوده است. یکی از مهم‌ترین خروجی‌های محدودیت‌های تحمیلی‌شده می‌تواند تشویق زنان و دختران علاقه‌مند به تحصیل و اشتغال به مهاجرت از افغانستان به کشورهای دیگر از جمله ایران باشد که زمینه تحصیل را برای تمام دانش‌آموزان اتباع خارجی ازجمله اتباع غیرمجاز فراهم کرده است. همچنین با سیاست آموزش عالی کشور و رقابت دانشگاه‌ها برای جذب دانشجویان بین‌المللی، بسترهای لازم برای جذب بخشی از دختران افغانستانی در دانشگاه‌های ایران یا تحصیل مجازی آنها فراهم شده است. بنابراین مهم‌ترین دستاورد طالبان درباره اعمال محدودیت‌ها علیه زنان، خروج آن بخشی از جامعه است که وجود آنها را تهدیدی برای ایدئولوژی و سیاست داخلی خود می‌داند. هم‌چنان‌که پس از اعمال محدودیت برای تحصیل دختران در مدارس شاهد ورود دختران دانش‌آموز به همراه خانواده‌های خود به ایران بودیم.

از نظر اقتصادی نیز حضور اتباع افغانستانی در ایران و اشتغال و ارسال بخشی از درآمد آنان به افغانستان، به‌عنوان یکی از منابع درآمدی خانوارهای افغانستانی محسوب می‌شود. از سوی دیگر با خروج بخشی از افراد بی‌کار از افغانستان، فشار بر هیئت حاکمه آن کاهش خواهد یافت. به نظر می‌رسد سیاست هدایت نیروی کار به کشورهای دیگر به‌عنوان راه‌حلی برای پاسخ به مشکلات اقتصادی از سوی هیئت حاکمه افغانستان موردتوجه قرار گرفته شده است. لازم به ذکر است که بخش مهمی از نیروی کار افغانستانی شاغل در کشور را قوم پشتون تشکیل می‌دهند که هدف بخش عمده آنها از مهاجرت به ایران نه ترس از طالبان و نه فرار از محدودیت‌های تحمیلی توسط هیئت حاکمه بلکه هدف آنها اشتغال در ایران و ارسال بخشی از درآمد به خانواده‌های خود در افغانستان است. بنابراین با توجه به موارد فوق‌الاشاره، سیاست طالبان درباره مهاجران افغانستانی در دو کشور پاکستان و ایران بر محور عدم تشویق به بازگشت آنها به‌خصوص از کشور ایران است. با توجه به اینکه بخش عمده مهاجران افغانستانی در کشور پاکستان را قوم پشتون و اهل سنت تشکیل می‌دهند، بازگشت مهاجران افغانستانی از کشور پاکستان مغایر با سیاست داخلی و خارجی هیئت حاکمه افغانستان نیست اما بخش عمده مهاجران ساکن در ایران را اقوام هزاره (شیعیان) و تاجیک تشکیل می‌دهند که برای دهه‌ها در ایران زندگی کرده‌اند. دسترسی این مهاجران به برخی از خدمات در ایران از جمله خدمات آموزشی باعث شده شده است که این مهاجران به‌راحتی تن به بازگشت و پذیرش محدودیت‌های تحمیلی علیه زنان و دختران در افغانستان ندهند. عدم تشکیل دولت فراگیر در افغانستان و به‌حاشیه رانده‌شدن اقوام غیرپشتون و شیعیان نیز در تصمیم مهاجران افغانستانی برای بازگشت به کشورشان بی‌تاثیر نبوده است.

اگر موضوع پیگیری مشکلات مهاجران افغانستانی در کشورهای همسایه از سوی هیئت حاکمه افغانستان را در کنار محدودیت‌ها و عوامل رانشی تحمیل‌شده در داخل افغانستان قرار ددیم، پیام هیئت حاکمه افغانستان به مهاجران در کشورهای همسایه به‌خصوص ایران (به‌ویژه دختران، زنان و غیرپشتون‌ها) روشن‌تر خواهد شد: «در همانجا بمانید و کار کنید، اگر برگشتید از بخشی از حقوق اولیه خود محروم خواهید بود.»

✦ پژوهشگر حوزه مهاجرت‌های بین‌المللی رصدخانه مهاجرت ایران

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۴۷۰ • نامبر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • چاپ: مصیم • تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

شنبه ۲۴ دی ۱۴۰۱ • ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴ • ۱۴ ژانویه ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۴۷۱ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۱۳ • اذان مغرب ۳:۳۱۷ • اذان صبح فردا ۵:۴۵ • طلوع آفتاب ۷:۱۴

✦ همزمان با فرارسیدن سالروز ولادت حضرت فاطمه زهرا (س) ۱۵۰۰ دانش آموز دختر مدارس شهرستان اهر رسیدن به سن تکلیف را جشن گرفتند. عکس: پرویز گلی‌زاده/میزان

چادران در آتش بی‌اعتنایی سوخت

پیدا کرد و متوقف ماند. خیلی‌ها برای چادران دندان تیز کرده‌اند. جایی که زمانی در ۵۰ سال قبل، نقطه‌ای دور و برت محسوب می‌شد و مردمانی فقیر با برپاکردن خانه‌های چوبی، جایی برای زندگی درست کرده بودند؛ اکنون نقطه طلایی شهر محسوب می‌شود. جایی کنار ساحل و مشرف به زیبایی‌های دریا. قدر مسلم، وجود ویلاهای شخصی‌ساز یا شهرک‌های شیک و مدرن برای آدم‌های متمول، آینده‌نگری بهتری است تا وجود کبرهای چوبی و مردمانی فرودست که به زحمت زندگی عیال‌واری خود را پیش می‌برند.

امسا آیا ادامه سکونت ۲۵۷ خانوار که جمعیتی بالغ بر هزار نفر را تشکیل می‌دهند و در ۵۰ سال، نسل به نسل دوام آورده و در گرمای طاقت‌فرسای سیستان‌وبلوچستان و هوای شرجی بندر کنارک در چادران زینت‌اند، حق آنان نیست؟

باید توجه داشت که چادران اینک دیگر فقط یک حاشیه‌نشین نیست که عمری چندساله داشته باشد بلکه محل سکونت خانواده‌هایی مشخص و شناسنامه‌دار است که همه ایرانی هستند و در ۵۰ سال زندگی، چادران را تبدیل به روستا یا محله‌ای شناخته‌شده کرده‌اند و این اقامت طولانی در یک محل مشخص، می‌بایست تضمینی برای ادامه زندگی آنها باشد؛ نه در خانه‌های محقر چوبی و برخطر بلکه در خانه‌هایی ساخته‌شده و واقعی. هرچند مردم چادران چنان فقیرند که اگر خیلی هم خوش‌شانس باشند، خانه‌هایی از بلوک‌های سیمانی خواهند ساخت.

شبکه خوانی

ثروتی که از دست رفت

ایلان ماسک اولین فرد در تاریخ است که ۲۰۰ میلیارد دلار از دارایی شخصی خود را از دست داده. برای درک صعود و نزول او در فهرست ثروتمندترین افراد جهان باید مؤلفه‌های زیادی را در نظر بگیریم. مسیر تبدیل‌شدن ماسک به ثروتمندترین فرد دنیا خیلی سال قبل آغاز شد. او ابتدا در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۲ پاداش‌هایی در قالب سهام از تسلا دریافت کرد ولی مهم‌ترین اتفاق برای افزایش دارایی‌های شخصی او در سال ۲۰۱۸ رخ داد.

تسلا در آن سال تصمیم گرفت بزرگ‌ترین پاداش تاریخ برای مدیر یک شرکت را برای ایلان ماسک در نظر بگیرد. این کمیاتی اهدافی را برای مدیرعامل خود تعیین کرد که او در صورت دستیابی به آنها می‌توانست پاداش هنگفتی دریافت کند. درنهایت قیمت سهام تسلا در انتهای سال ۲۰۲۰ به بالاترین سطح تاریخ خود رسید و ۳۰۴ میلیارد سهام تسلا با قیمت ۳۴۳٫۴۴ دلار را راهی جیب ماسک کرد. حالا گروهی از سهامداران تسلا بابت همین پاداش از این شرکت شکایت کرده‌اند؛ چون باور دارند این رقم بیش از حد زیاد بوده است و بخشی از این سرمایه باید به تسلا برگردانده شود. دادگاه مربوطه در ماه نوامبر برگزار شد و نتیجه آن هنوز اعلام نشده، اما بازار تصمیم خود را گرفته است. با توجه به اینکه این کارآفرین جنجالی تاکنون با وثیقه‌کردن سهام خود در تسلا وام‌های زیادی ازجمله برای خرید تویتیر دریافت کرده، سؤال مهم این است که ارزش وثیقه‌های ماسک چه زمانی به اتمام خواهد رسید؟ اسناد ثبت‌شده نشان می‌دهند ماسک تا انتهای مارس ۲۰۲۲ حدود ۵۲ درصد از سهام خود را وثیقه کرده بود اما مشخص نیست او دقیقا چه رقمی وام گرفته و شرایط این وام‌ها چگونه بوده است؟ البته بررسی وام دریافتی برای تویتیر می‌تواند سرخ‌هایی را به ما ارائه کند. طبق بررسی‌ها، ماسک احتمالا ۱۹٫۲ میلیارد دلار روی سهام به ارزش تقریبی ۹۶ میلیارد دلار وام گرفته است. تحلیلگران می‌گویند حالا تنها راه نجات ایلان ماسک از اسپیس‌ایکس می‌گردد. این شرکت اخیرا ۷۵۰ میلیون دلار جذب سرمایه داشته است و ارزش آن ۱۳۷ میلیارد دلار برآورد می‌شود. با توجه به آینده درخشانی که پیش‌روی این شرکت قرار دارد، ماسک می‌تواند به رشد ارزش آن امیدوار باشد اما او برای استفاده از اسپیس‌ایکس باید سهام این شرکت را از حالت خصوصی درآورد و عمومی کند؛ اتفاقی که احتمالا با باورهایش همخوانی نخواهد داشت.

سوخته‌اند، خانه‌ها خاکستر شده، ممکن است کسی جانش را هم از دست می‌داد. شما موظف به رسیدگی فوری هستید. جواب می‌دهند من الان در منطقه نیستم. می‌گویم خب از معاونتان بخواهید بروند. می‌گویند شنبه ان‌شاءالله. من عصبانی می‌شوم و می‌گویم اگر برای خانواده خودتان هم این اتفاق افتاده بود، می‌گفتید صبر کنید تا وقت اداری روز شنبه؟

آتش در چادران مسری است. خانه‌های چوبی، آتش را می‌بلعد و با دهان گرگرفته خود همه چیز را خاکستر می‌کنند. اریدهیشت سال ۹۷ نیز چادران دچار آتش‌سوزی شده بود. یکی از زن‌ها که درحال درست‌کردن غذا برای افطار بوده است، همین که ماهی را در تاوه می‌اندازد، روغن داغ گر می‌گیرد و درست ۱۹ خانه در آتش می‌سوزد. همان سال نیز «گروه نیکوکاران ایران‌زمین» با اهدای ۱۹ یخچال و گاز و فرش سعی در کمک به خانواده‌های حادثه‌دیده کردند. و اینک باز هم ۱۹ خانواده سرگردان دیگر.

این درحالی است که اگر پروژه ساخت مسکن برای اهالی چادران که از زمان مسئولیت فرماندار وقت، حمیدالدین یوسفی که با جدیت و تلاش بی‌وقفه او به نتایج خوبی رسیده بود، پیش از دوره بازنشستگی او به انجام می‌رسید، مردم چادران گرفتار چنین حوادثی نمی‌شدند. پروژه‌ای که با همکاری سازمان ملی اتفاق نیفتاده باشد. می‌گویم لطفا همین الان واتس‌اپ خود را ببینید. فیلم‌ها و عکس‌ها را برایتان فرستاده‌ام. می‌گویند به‌هرحال باید بررسی شود. شاید برای گرفتن خدمات این کار را کرده باشند؛ من با ناراحتی می‌گویم حیوانات زنده‌زنده

خبر خوانی

بخاری‌ها را خاموش کنید

این روزها بحث تعطیلی ادارات و حتی مدارس به دلیل کمبود گاز و سرمای هوا در سراسر ایران یکی از مشکلات شده است.

در این روزها تصاویری از یخ‌زدن قمری‌ها (باباکریم) در سطح شهرها منتشر شد که بسیاری را تحت تأثیر قرار داد. از سوی دیگر، به گزارش ایرنا، مدیرکل راه‌آهن خراسان از خارج‌شدن تعدادی از قطارها از گردونه حرکتی خبر داد. او گفت: «بر اساس اعلام شرکت راه‌آهن به دلیل افزایش برودت هوا در محور مشهد، تعدادی از قطارهای مسافری نیز به‌صورت کامل از برنامه حرکت حذف شدند». در چند روز گذشته بارها مسافران قطار قم -مشهد به دلیل برودت شدید هوا با مشکل روبه‌رو شدند. مسافران یکی از قطارها به مدت بیش از هشت ساعت در ایستگاه فریمان در میان برف و سرما متوقف شده بودند و مسافران یک قطار دیگر با اتوبوس به تهران رسیدند.

همچنین به گزارش مهر، شهرستان‌های بیرجند، قاین، فردوس، طبس و سریشه در این مدت تحت تأثیر برف و کولاک بوده و امدادگران در محورهای کوهستانی این شهرها خدمات امدادی لازم را به هم‌وطنان ارائه کرده‌اند. هزارو ۲۷۳ نفر نیز از خدمات اسکان اضطراری بهره‌مند شدند.

مدیریت بخاری

از سوی دیگر، مدیریت کلان کشور پیشنهادی برای تحمل این شرایط داده است.

به گزارش ایلنا، مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز تاکید کرده است: «اگر مردم در منازل یک بخاری را به مدت شش ساعت در روز خاموش کنند، روزانه ۴۰ تا ۵۰ میلیون مترمکعب در کل کشور صرفه‌جویی می‌شود.»

وی درباره رقم تولید و مصرف گاز در کشور اظهار کرد: «درحال حاضر ۸۵۰ میلیون مترمکعب در روز گاز در کشور تولید می‌شود و در ۲۴ ساعت گذشته مصرف بخش خانگی و

